

Harmonogram prípravy projektov cestnej infraštruktúry – aktualizácia – nové znenie

Materiál „*Harmonogram prípravy a výstavby projektov cestnej infraštruktúry – aktualizácia – nové znenie*“ (ďalej len „aktualizácia harmonogramu“) predkladá na rokovanie vlády SR minister dopravy a výstavby na základe úlohy B.2 uznesenia vlády SR č. 567/2020 k návrhu priorít vo výstavbe cestnej infraštruktúry.

Cieľom materiálu je aktualizovať indikatívny Harmonogram prípravy a výstavby projektov cestnej infraštruktúry, ktorý bol vzatý na vedomie vládou SR 12. mája 2021.

Materiál aktualizuje pôvodné zdrojové dáta a hodnoty, z ktorých sa následne určuje samotný harmonogram na základe nových skutočností a dát. Hodnoty, sumy za jednotlivé projekty a ich poradie za jednotlivé projekty sú platné v čase predkladania materiálu.

Zaraďovanie projektov do harmonogramu je v súlade s kapitolou č. 3 materiálu Priority vo výstavbe cestnej infraštruktúry, nedošlo teda k zmene metodiky a spôsobu zaraďovania projektov do harmonogramu.

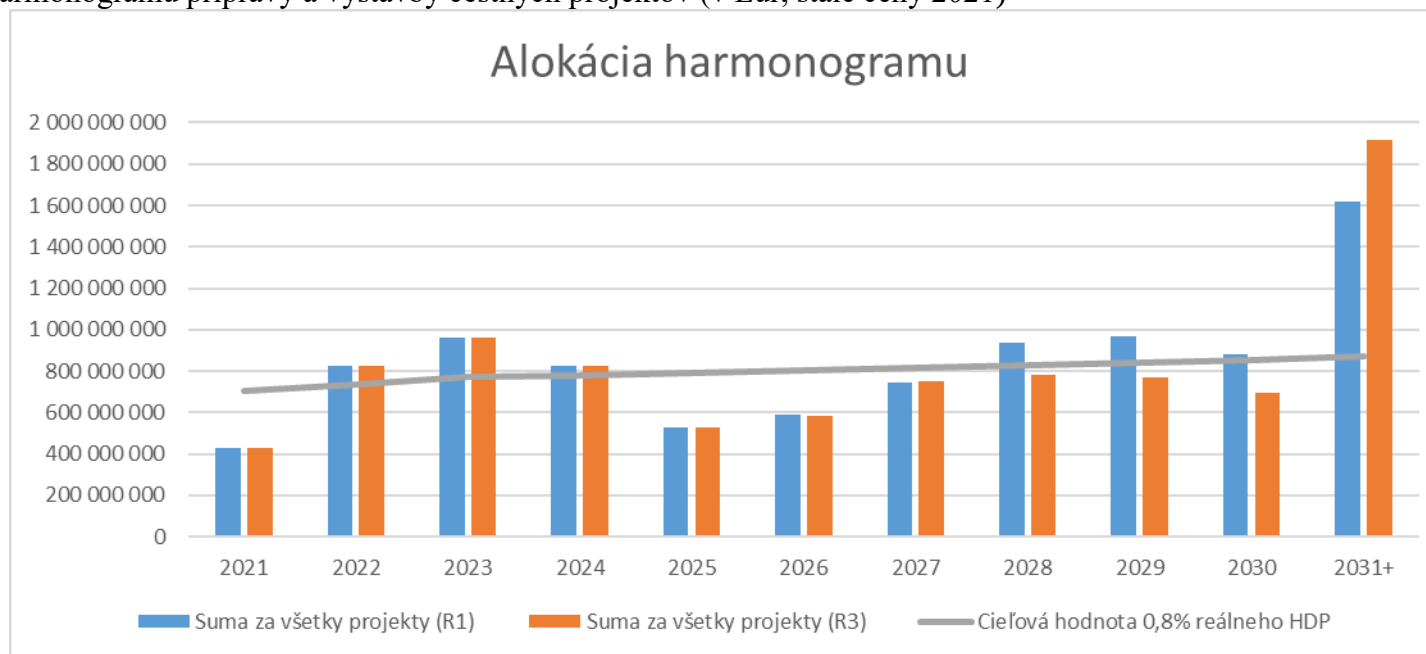
V rámci aktualizácie nedošlo k zmene v prioritách a k zmene samotných projektov harmonogramu. Štruktúra harmonogramu ostala zachovaná, avšak došlo k doplneniu samotného riadku (alokácie) pre financovanie projektovej prípravy (okrem majetkovo právneho vysporiadania) a štúdií realizovateľnosti pre projekty neuvedené v harmonograme a pre iné infraštruktúrne projekty a položka pre iné infraštruktúrne projekty (napríklad strediská údržby). K doplneniu alokácie pre projektovú prípravu a štúdie došlo k dôvodu zabezpečenie finančných zdrojov pre už zazmluvnenú prípravu a pre prípravu projektov, ktoré je z hľadiska pozície v prioritách, potrebné vykonávať. Uvedené zdroje majú viesť k tomu, aby boli v zásobníku pripravené projekty v rôznom stupni prípravy pre prípad zlyhania niektorého z projektov.

Štúdie realizovateľnosti by mali taktiež detailnejšie špecifikovať a odhadnúť náklady na jednotlivé projekty. Štúdie by zároveň mali identifikovať možné negatívne vplyvy na územia sústavy Natura 2000 a identifikovať projekty u ktorých bude potrebné realizovať primerané hodnotenie vplyvov na územia sústavy Natura 2000 v zmysle § 28, ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Plnenie harmonogramu na úrovni jednotlivých projektov bude v súlade so zákonom č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (EIA) v zmysle platnosti výstupov EIA vzhľadom na potrebu ich aktuálnosti.

Tabuľka 1: Súhrnná alokácia harmonogramu (v Eur, stále ceny 2021)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Suma za všetky projekty (R1)	425 740 723	824 135 429	959 970 470	826 123 772	530 526 308	592 674 847
Suma za všetky projekty (R3)	425 740 723	824 135 429	959 900 470	824 253 710	528 831 858	583 480 997
Cieľová hodnota 0,8% reálneho HDP	704 244 028	733 862 248	770 536 573	776 034 917	788 451 476	801 066 700
	2027	2028	2029	2030	2031 +	
Suma za všetky projekty (R1)	747 042 131	938 424 317	969 141 222	881 900 338	1 621 086 865	
Suma za všetky projekty (R3)	752 674 781	782 609 927	767 000 122	693 191 538	1 914 441 409	
Cieľová hodnota 0,8% reálneho HDP	813 883 767	826 905 907	840 136 402	854 418 720	868 943 839	

Graf 1: Návrh harmonogramu prípravy a výstavby cestných projektov (v Eur, stále ceny 2021)

Zdroj: MDV SR; *(R1) znamená alternatívu varianty R1 pri hodnotení severojužného prepojenia, (R3) alternatívu varianty R3

Na základe aktualizácie harmonogramu sa nemení potreba a prioritizácia samotnej realizácie projektov. Najdôležitejšími projektami zostávajú projekty D1 Turany – Hubová, projekty D3 v regióne Kysúc a projekty rekonštrukcie ciest I. triedy bez ohľadu na región. Aktualizácia nemení nastavenie alokácie zdrojov pre rekonštrukcie a modernizácie ciest I. triedy a mostov. Ponecháva teda sumu 200 mil. € ročne ako alokáciu pre zlepšovanie kvality stavu uvedených ciest I. triedy a mostov.

Aktualizovaný harmonogram ráta aj so systematickým majetkovoprávnym vysporiadavaním stavieb v prevádzke, to znamená s riešením výkupov pozemkov pod existujúcou cestnou infraštruktúrou v správe Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s. a Slovenskej správy ciest.

Výraznou zmenou v aktualizácii harmonogramu je skutočnosť, že nie v každom roku sú alokované zdroje na úrovni 0,8% HDP, prípadne ich alokácia prevyšuje.. Tento stav nastal po zrealizovaní dát a odhadov čerpania a možností projektovej prípravy projektov. Došlo najmä k:

- časovému posunu odhadu čerpania pre projekty D3 na Kysciach;
- časovému posunu čerpania projektu D1 Turany – Hubová;
- navýšení odhadu čerpania zdrojov EÚ najmä v roku 2023;
- úprave (zlacnenie) projektu R2 Banská Bystrica – Slovenská Ľupča.

Na dosiahnutie alokácie na približnú úroveň 0,8% HDP neviduje MDV SR projekty, ktoré by boli hľadiska prioritizácie vhodné na zaradenie do harmonogramu (nízka pozícia relatívne pripravených projektov alebo nepripravenosť vyššie postavených projektov v zozname). Ukazuje sa nutnosť postupnej projektovej prípravy projektov podľa zoznamu prioritizácie tak, aby existoval zásobník relevantných projektov spĺňajúcich legislatívne a ekonomické podmienky (vrátane pozitívnych socioekonomických benefitov a BCR vyššie ako 1). Vhodnými projektami pre doplnenie alokácie pre roky 2025 a 2026 sú projekty opravy a rekonštrukcií mostov. Ide o relatívne menšie projekty, menej náročné na projektovú prípravu a riešili by dlhodobý problém zanedbanej opravy mostov na Slovensku.

Aktualizovaný harmonogram potvrdzuje najakútnejšie potreby budovania cestnej infraštruktúry:

- 1) dokončenie rozostavaných a rozsúťažných stavieb,
- 2) dokončenie najprioritnejších úsekov D1 do Košíc a D3 na Kysuciach,
- 3) stabilizáciu cestného hospodárstva na cestách prvej triedy.

Všetky projekty musia splniť povinnosti vyplývajúce z platnej legislatívy, teda v prípade projektov od 1 mil. € s DPH povinnosti podľa uznesenia vlády SR č 649/2020 alebo povinnosti vyplývajúce podľa §19a zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v prípade projektov nad 40 mil. €, v IT nad 10 mil. €. Projekty financované zo zdrojov Európskej únie musia plniť podmienky podľa Partnerskej dohody a iných relevantných zmlúv/dohôd a časom by tieto podmienky mali spĺňať všetky projekty zaradené v harmonograme. Cieľom je optimalizovať projekty počas prípravy, a to zvýšením ich prínosov a znížením nákladov.

Ministerstvo dopravy a výstavby SR v spolupráci s ministerstvami vyvinie maximálne úsilie, aby sa pri rekonštrukciách ciest I. triedy a mostov prioritne využívali zdroje EÚ a iné možné zdroje.

Ministerstvo dopravy a výstavby SR v spolupráci s Ministerstvom financií SR nanovo upraví prioritizáciu cestných projektov a určí jasné pravidlá finančného indikatívneho limitu pre kapitálové a bežné výdavky a ich štruktúru.

Detailný aktualizovaný harmonogram, zdrojové dáta a doplňujúce informácie sa nachádzajú v Prílohe č. 1 materiálu.